

Vandringer mellem folkeskoler og frie grundskoler

Sammenfatning

- På de frie grundskoler er andelen af elever steget med 2,7 procentpoint siden 2010/11, og i den tilsvarende periode er andelen af elever på folkeskolen faldet med 2,3 procentpoint.
- Der har siden 2010/11 været en stigning på 2 procentpoint i andelen af elever, der påbegynder børnehaveklassen på en privat- eller friskole.
- Kun få elever skifter til en fri grundskole, efter de først er startet på en folkeskole. Fra folkeskolen skifter omkring 10.000 elever årligt til en fri grundskole undervejs i skoleforløbet, hvilket svarer til ca. 2 pct. af folkeskoleeleverne, og denne andel har været stabil siden 2010.
- Imellem 4. 000 og 5.000 elever skifter årligt fra en fri grundskole til en folkeskole, hvilket svarer til 4-5 pct. af eleverne på de frie grundskoler.
- De fleste skift sker på 6. klassetrin fra både folkeskoler og frie grundskoler. Kun et fåtal af skiftene sker i forbindelse med, at eleven er flyttet, eller at elevens skole er nedlagt eller ikke udbyder flere klassetrin. En lidt større andel af pigerne skifter fra en folkeskole til en fri grundskole i udskolingen, sammenlignet med drengene.
- Det er især forældre med videregående uddannelser, der vælger en fri grundskole. På folkeskolerne har der siden 2010/2011 været en stigning på 3 procentpoint i andelen af børn af forældre med uoplyst uddannelse der begynder i børnehaveklasserne, dette er hovedsageligt indvandrere fra ikke-vestlige lande. På frie grundskoler har antallet ligget stabilt.
- Andelen af elever, der skifter fra folkeskolen til en fri grundskole, øges i takt med forældrenes uddannelse – jo længere forældreuddannelse, desto oftere skift mod frie grundskoler.
- På frie grundskoler ses en modsatrettet tendens – jo lavere forældreuddannelse, desto oftere skift til en folkeskole.

Stigende bestand på de frie grundskoler

Andelen af elever på de frie grundskoler, er steget med 2,7 procentpoint siden 2010/11, hvilket svarer til 17.083 flere elever i 2015/16, og antallet af frie grundskoler er steget med 41 skoler. I den tilsvarende periode er andelen af elever på folkeskolen faldet med 2,3 procentpoint, hvilket svarer til 22.524 færre elever, sammenlignet med 2010.

Udviklingen skal ses i lyset af at det samlede børnetal er faldet med 1 pct. fra 2010-2015, svarende til 5.441 elever, ligesom udviklingen i antallet af folkeskoler, skal ses i lyset af skolesammenlægninger, hvilket har betydet et fald i det samlede antal folkeskoler.

I det efterfølgende er forholdet mellem frie grundskoler og folkeskoler i fokus.

Tabel 1. Bestand og antal folkeskoler og frie grundskoler i skoleårene 2010/11-2015/16.

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Bestand						
Folkeskoler	559.621	552.577	549.990	544.766	542.550	537.097
Frie grundskoler	94.795	99.640	101.858	104.486	108.225	111.878
Øvrige skoletyper	24.398	23.435	22.250	22.080	22.174	21.892
Folkeskoler, pct.	82,4%	81,8%	81,6%	81,1%	80,6%	80,1%
Frie grundskoler, pct.	14,0%	14,7%	15,1%	15,6%	16,1%	16,7%
Øvrige skoletyper, pct.	3,6%	3,5%	3,3%	3,3%	3,3%	3,3%
I alt	678.814	675.652	674.098	671.332	672.949	670.867
Antal skoler						
Folkeskoler	1.487	1.356	1.286	1.271	1.259	1.221
Frie grundskoler	494	512	524	529	526	535
I alt	1.981	1.868	1.810	1.800	1.785	1.757

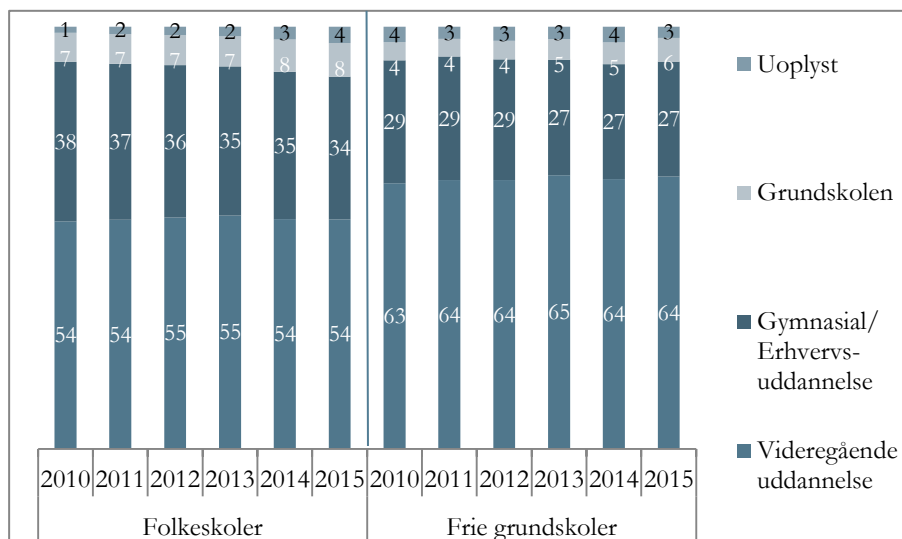
Kilde: Undervisningsministeriets databank.

To ud af tre elever på frie grundskoler har forældre med en videregående uddannelse

På de frie grundskoler har knap to ud af tre elever forældre med en videregående uddannelse (64 pct.), mens det i folkeskolen er lidt over halvdelen (54 pct.).

Omkring hver tredje elev i folkeskolen har forældre med erhvervsfaglig uddannelse eller gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse (34 pct.), mens andelen på de frie grundskoler udgør 27 pct. Forskellene har været stabile siden 2010/2011.

Figur 1. Elever på folkeskoler og frie grundskoler, fordelt på forældrenes højest fuldførte uddannelse. Skoleårerne 2010/11-2015/16.

Kilde: Undervisningsministeriets databank.

Stigning i andelen af elever der starter i børnehaveklassen på frie grundskoler

Der har fra 2010-2015 været en stigning på 2,2 procentpoint i andelen af elever der påbegynder børnehaveklassen på en fri grundskole. Stigningen svarer til 1.276 flere elever i børnehaveklasser på frie grundskoler i 2015/2016, sammenlignet med 2010/2011.

Tabel 2. Andel elever der påbegynder børnehaveklassen på hhv. folkeskoler og frie grundskoler. 2010/11-2015/16.

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Folkeskoler	57.289	56.154	57.293	55.621	56.706	54.582
Folkeskoler, pct.	86,6%	85,4%	85,8%	85,0%	84,8%	84,4%
Frie grundskoler	8.857	9.588	9.474	9.852	10.133	10.069
Frie grundskoler, pct.	13,4%	14,6%	14,2%	15,0%	15,2%	15,6%
Tilgang i alt	66.146	65.742	66.767	65.473	66.839	64.651

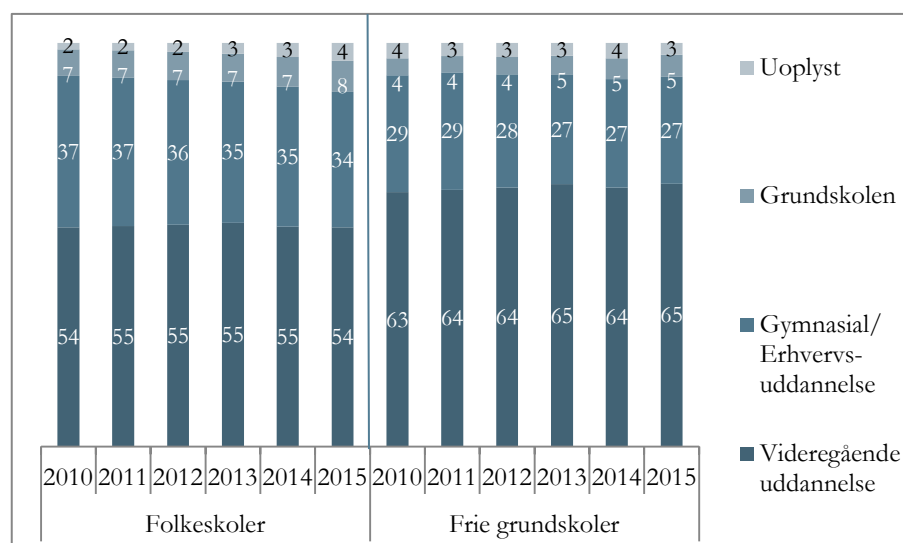
Kilde: Undervisningsministeriets databank.

I tilgangen til børnehaveklasserne på de frie grundskoler og folkeskolerne ses samme mønster som i den generelle bestand. To tredjedele af de børn, der påbegynder børnehaveklassen på frie grundskoler, har forældre med videregående

uddannelse (65 pct.), og på folkeskolerne er det lidt over halvdelen (54 pct.). Denne forskel har været stabil siden 2010.

På folkeskolerne ses desuden at tilgangen af børn af forældre med uoplyst uddannelse er steget siden 2010, hvilket primært er indvandrere med ikke-vestlig herkomst. På de frie skoler har denne andel ligget stabil.

Figur 2. Andel elever, der påbegynder bh. på hhv. folkeskoler og frie grundskoler, fordelt på forældrenes højest fuldførte uddannelse. Skoleårerne 2010/11-2015/16.

Kilde: Undervisningsministeriets databank.

Få elever skifter skoletype undervejs

Omkring 10.000 elever skifter årligt fra en folkeskole til en fri grundskole, hvilket svarer til ca. 2 pct. af eleverne i folkeskolen. Antallet af skift til fri-og privatskoler har ligget stabilt siden 2010/11.

Imellem 4.000-5.000 elever skifter årligt fra en fri grundskole til en folkeskole, hvilket svarer til ca. 4-5 pct. af eleverne på frie grundskoler, og denne andel har også ligget stabil over de sidste fem år.

Samlet set skifter ca. 2 pct. af eleverne årligt mellem folkeskoler og frie grundskoler, hvilket svarer til ca. 14.000-15.000 af eleverne.

Tabel 3. Skoleskift fra folkeskoler til frie grundskoler og fra frie grundskoler til folkeskoler i skoleårene 2010-2015.

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Skift fra folkeskoler til frie grundskoler					
Antal skift	10.314	8.869	9.482	10.006	10.945
Antal elever på folkeskoler	559.621	552.577	549.990	544.766	542.550
Skift, pct.	1,8%	1,6%	1,7%	1,8%	2,0%
Skift fra frie grundskoler til folkeskoler					
Antal skift	4.508	4.807	5.100	5.296	4.419
Antal elever på frie grundskoler	94.795	99.640	101.858	104.486	108.225
Skift, pct.	4,8%	4,8%	5,0%	5,1%	4,1%

Note: En elev kan skifte skole flere gange på samme skoleår, og derfor kan samme elev indgå i flere skift på samme år.

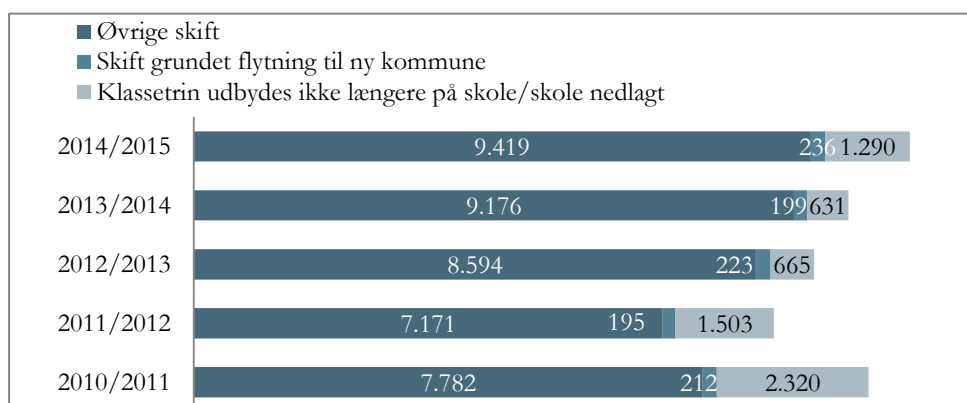
Kilde: Danmarks Statistik, beregninger foretaget af Undervisningsministeriet.

Udvikling i typen af skift fra folkeskoler til frie grundskoler

Figur 3 viser typen af skoleskift fra folkeskoler til frie grundskoler. Figuren viser, at kun et fåtal af skiftene sker samtidig med, at eleven er flyttet til en ny kommune, at elevens skole ikke udbyder flere klassetrin, eller er nedlagt. De 'øvrige skift' er steget fra 7.782 til 9.419 skift fra 2010/2011 til 2014/2015, og udgjorde 86 pct. af skiftene i 2014/2015. I alt 12 pct. af skiftene skete samtidig med at elevens skole ikke udbød flere klassetrin, eller blev nedlagt, og 2 pct. samtidig med en flytning.

Udviklingen skal ses i sammenhæng med, at antallet af nedlagte folkeskoler det pågældende år er mere end halveret fra 157 nedlagte skoler i 2010/2011 til 46 nedlagte skoler i 2014/2015.

Figur 3. Skoleskift fra folkeskoler til frie grundskoler i skoleårene 2010-2015, fordelt på type af skift.

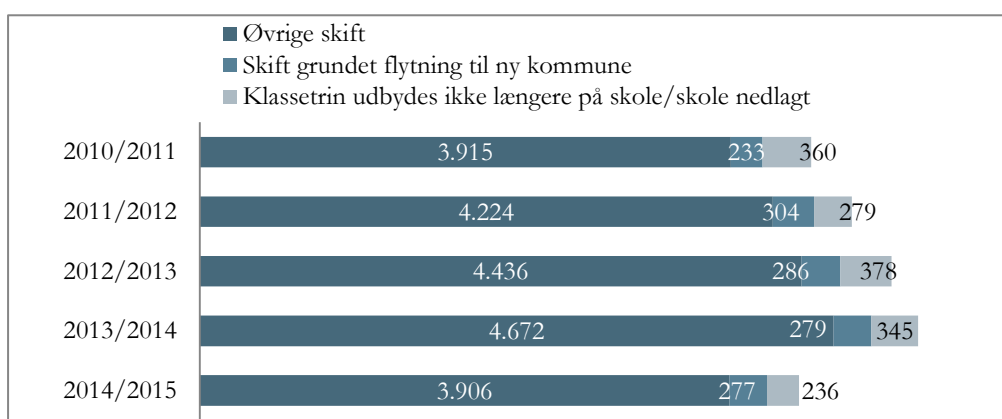

Note: En elev kan skifte skole flere gange på samme skoleår, og derfor kan samme elev indgå i flere skift på samme år.

Kilde: Danmarks Statistik, beregninger foretaget af Undervisningsministeriet.

På frie grundskoler har der ikke været en udvikling i antallet af elever, der skifter til en folkeskole i forbindelse med flytning, eller skift i forbindelse med at elevens skole ikke udbyder flere klassetrin eller er nedlagt. Ligesom skiftene fra folkeskolen, udgør 'øvrige skift' den største andel af skiftene.

Figur 4. Skoleskift fra frie grundskoler til folkeskoler i skoleårene 2010-2015, fordelt på type af skift.

Note: En elev kan skifte skole flere gange på samme skoleår, og derfor kan samme elev indgå i flere skift på samme år.

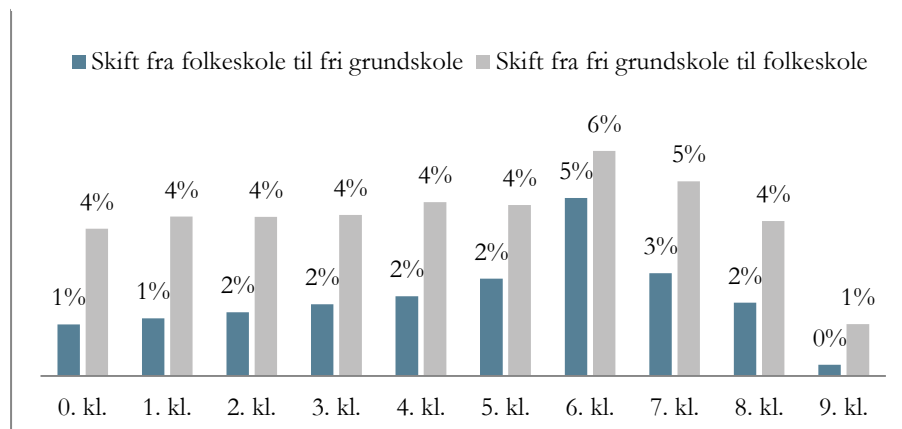
Kilde: Danmarks Statistik, beregninger foretaget af Undervisningsministeriet.

Flest skoleskift sker fra 6. klassetrin

Flest elever skifter skoletype på 6. klassetrin eller mellem 6. klassetrin og 7. klassetrin, og dette gælder både fra folkeskoler og fra frie grundskoler. Dette skyldes blandt andet, at en del skoler kun udbyder 0.-6. klassetrin, men det er også blandt 'øvrige' skoleskift, at de fleste skift sker fra 6. klassetrin. Fra folkeskolen var der 2.415 skift fra 6. klassetrin i 2014/2015, hvoraf 1.789 af skiftene ikke var i forbindelse med flytning, eller skift i forbindelse med at elevens skole ikke udbyder flere klassetrin eller blev nedlagt. Fra frie grundskoler skiftede 638 elever fra 6. klassetrin til en folkeskole.

Fælles for begge skoletyper er også, at andelen af skoleskift er lavest på 0. og 9. klassetrin, og at andelen, der skifter skole, stiger fra 0. til og med 6. klassetrin, hvorefter andelen falder igen frem mod 9. klassetrin, hvor færrest skifter skoletype.

Figur 5. Skoleskift fra folkeskoler til frie grundskoler og fra frie grundskoler til folkeskoler i skoleåret 2014-2015, fordelt på klassetrin.

Note: En elev kan skifte skole flere gange på samme skoleår, og derfor kan samme elev indgå i flere skift på samme år.

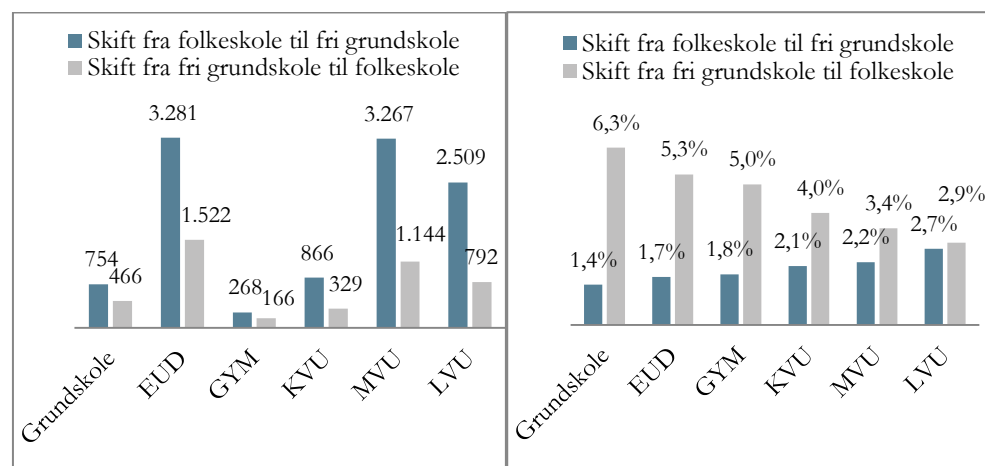
Kilde: Danmarks Statistik, beregninger foretaget af Undervisningsministeriet.

Forældreuddannelse har betydning for valg af skole

Blandt folkeskoleelever stiger andelen der skifter til en fri grundskole, jo længere forældrenes uddannelse er. I alt skiftede 3 pct. af de elever, der havde forældre med en lang videregående uddannelse til en fri grundskole, mod 1 pct. af de elever, der havde forældre uden højere uddannelse end grundskolen.

På frie grundskoler ses en modsatrettet tendens. Her er det især blandt elever af forældre uden højere uddannelse end grundskolen, at andelen af skift til en folkeskole er høj, og andelen af elever, der skifter, reduceres, jo længere uddannelse elevernes forældre har.

Figur 6. Antal samt andel elever der skifter fra en folkeskole til en fri grundskole, eller fra en fri grundskole til en folkeskole fordelt på forældrenes højst fuldførte uddannelse, skoleåret 2014/2015.

Note: Andelen der skifter, er opgjort relativt til andelen af elever med forældre med samme uddannelse på hhv. folkeskoler og frie grundskoler i 2014/2015. Grundskole og uoplyst uddannelse er slået sammen. En elev kan skifte skole flere gange på samme skoleår, og derfor kan samme elev indgå i flere skift på samme år.

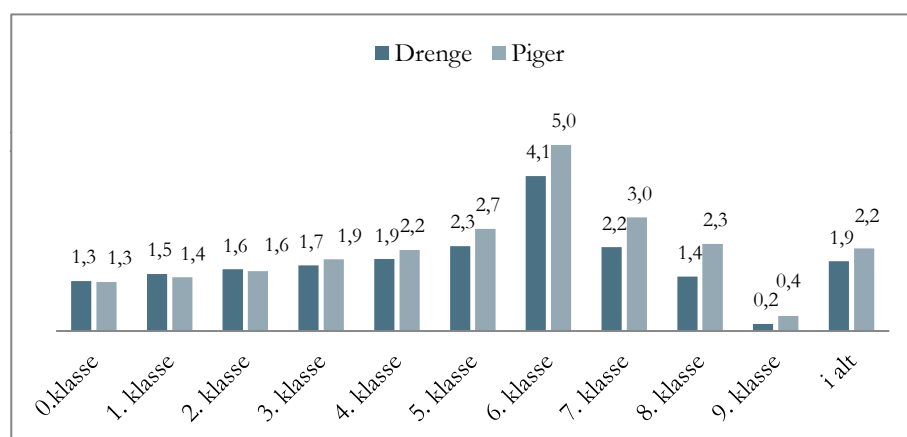
Kilde: Danmarks Statistik, beregninger foretaget af Undervisningsministeriet.

Lidt flere piger end drenge skiftede fra en folkeskole til en fri grundskole i 2014/2015

Andelen der skifter fra en folkeskole til en fri grundskole er 0,3 procentpoint højere blandt piger end drenge i 2014/2015, hvilket i antal svarer til 619 flere piger. Dette mønster har været stabilt siden 2010/11.

I indskolingen og på mellemtrinnet er andelen af piger og drenge der skifter skole-type, på samme niveau, mens andelen af piger der skifter til en fri grundskole, er en smule højere i udskolingen i 2014/2015.

Figur 7. Andel elever der skifter fra en folkeskole til en fri grundskole, fordelt på køn, 2014/2015.

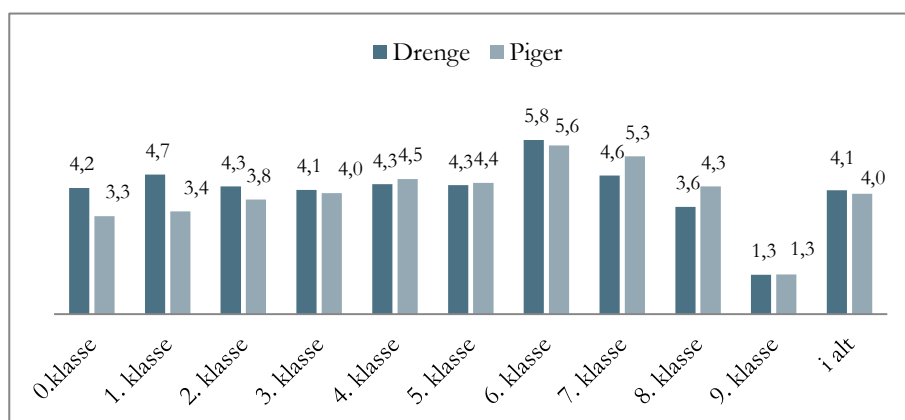
Note: Andelen der skifter, er opgjort relativt til andelen af drenge og piger på folkeskoler i 2014/2015. En elev kan skifte skole flere gange på samme skoleår, og derfor kan samme elev indgå i flere skift på samme år.

Kilde: Danmarks Statistik, beregninger foretaget af Undervisningsministeriet.

På frie grundskoler er andelen af elever, der skifter til en folkeskole, jævnt fordelt i forhold til køn og klassetrin i 2014/2015. Dog ses en lille tendens til, at drengene i højere grad skifter i indskolingen, mens pigerne i højere grad skifter i udskolingen.

Figur 8. Andel elever der skifter fra en fri grundskole til en folkeskole, fordelt på klassetrin og køn, skoleåret 2014/2015.

Note: Andelen der skifter, er opgjort relativt til andelen af drenge og piger på frie grundskoler i 2014/2015. En elev kan skifte skole flere gange på samme skoleår, og derfor kan samme elev indgå i flere skift på samme år.

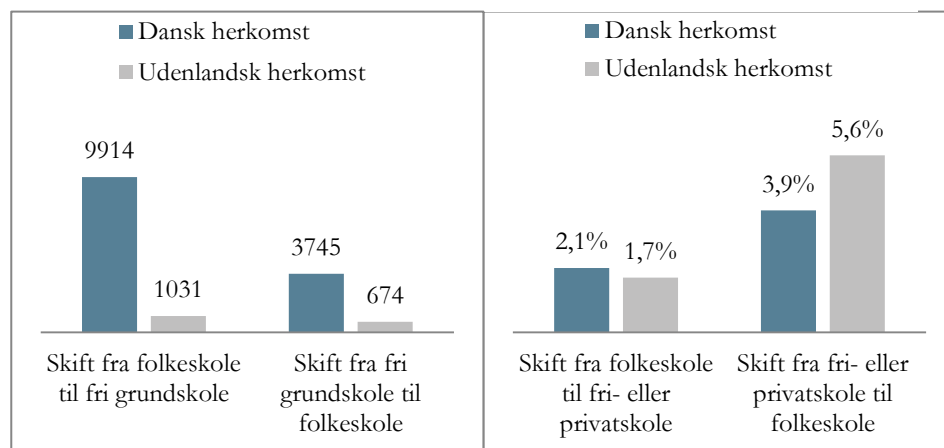
Kilde: Danmarks Statistik, beregninger foretaget af Undervisningsministeriet.

En større andel elever med udenlandsk herkomst skifter fra frie grundskoler til folkeskoler end fra folkeskoler til frie grundskoler

I 2014/2015 var andelen af elever der skiftede fra en folkeskole til en fri grundskole omtrent den samme uanset elevens herkomst

På frie grundskoler var andelen der skiftede til en folkeskole en smule højere blandt elever med udenlandsk herkomst. Denne tendens har været stabil siden 2010/11.

Figur 9. Antal samt andel af elever der skifter fra en folkeskole til en fri grundskole, eller fra en fri grundskole til en folkeskole fordelt på herkomst, skoleåret 2014/2015.

Note: Tallene er opgjort relativt til andelen af elever med udenlandsk herkomst på de to skoletyper i 2014/2015. En elev kan skifte skole flere gange på samme skoleår, og derfor kan samme elev indgå i flere skift på samme år.

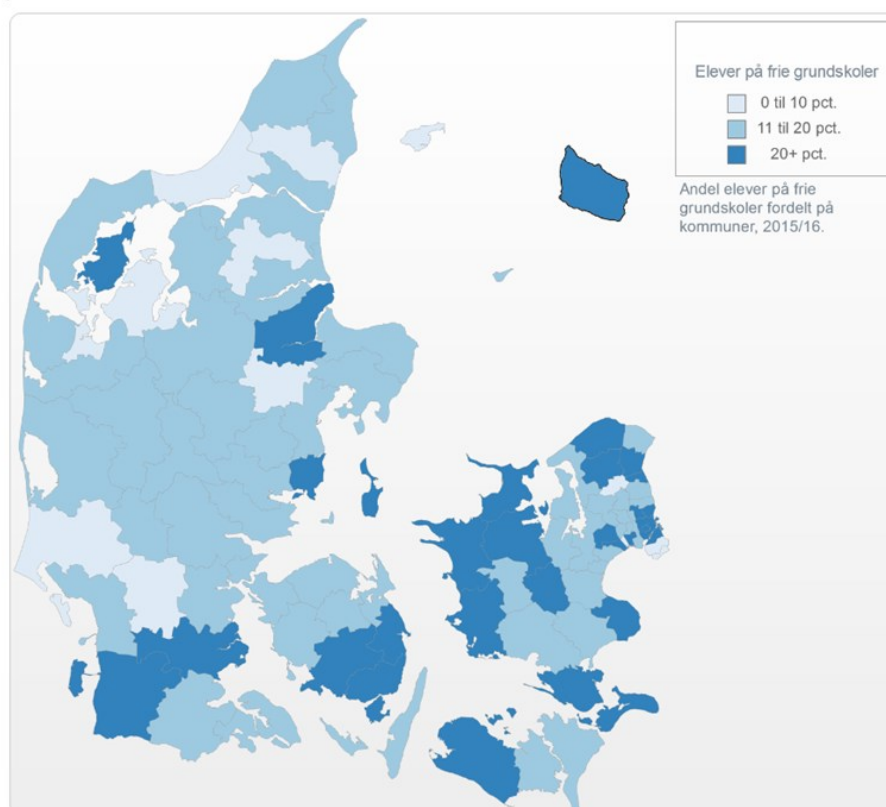
Kilde: Danmarks Statistik, beregninger foretaget af Undervisningsministeriet.

Udvikling i elever på de frie grundskoler efter geografi

Andel elever på frie grundskoler fordelt på kommuner i 2015

I skoleåret 2015/2016 havde alt 31 kommuner, størstedelen på Sjælland, mere end 20 pct. elever i frie grundskoler. 16 kommuner har mellem 0 og 10 pct. elever på frie grundskoler. Disse kommuner ligger overvejende i Jylland og på øerne.

Figur 10. Andel elever i frie grundskoler fordelt på bopælskommune, skoleåret 2015/16.

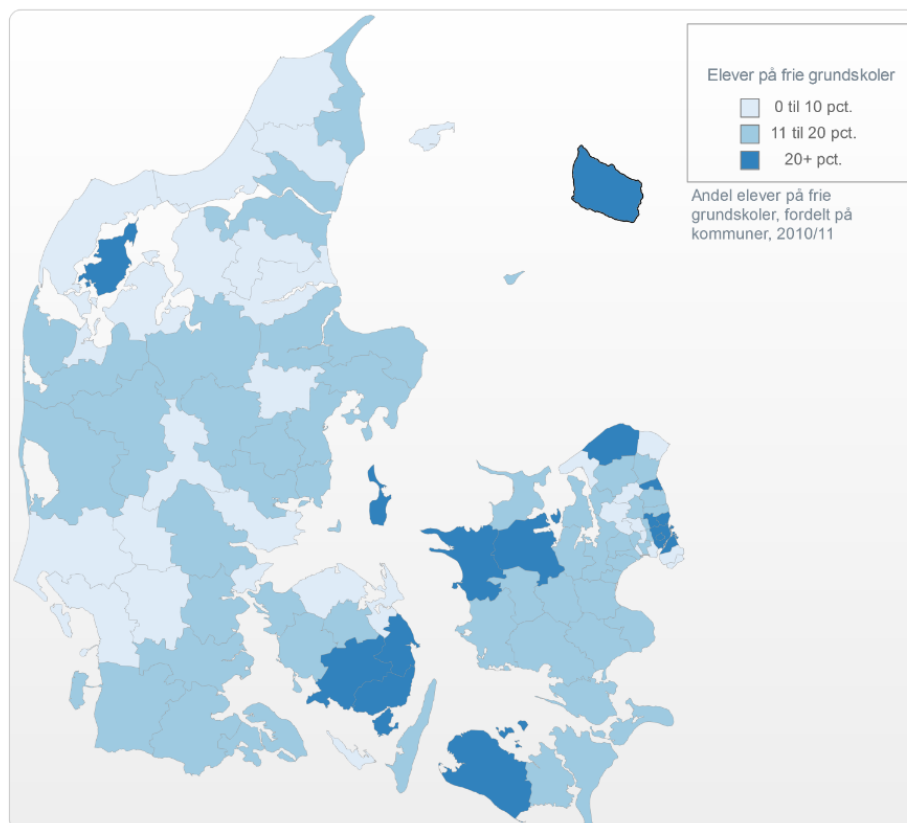

Kilde: Undervisningsministeriets databank.

Andel elever på frie grundskoler fordelt på kommuner i 2010

I skoleåret 2010/11 havde 16 kommuner mere end 20 pct. elever i frie grundskoler, primært på Sjælland i Københavnsområdet og nord fra København, i vestsjælland, samt på Lolland og Sydfyn. I alt havde 33 kommuner imellem 0 og 10 pct. elever på frie grundskoler, primært i Jylland, samt en række kommuner i Københavnsområdet og nord fra København.

Figur 11. Andel elever i frie grundskoler fordelt på bopælskommune, skoleåret 2010/11.

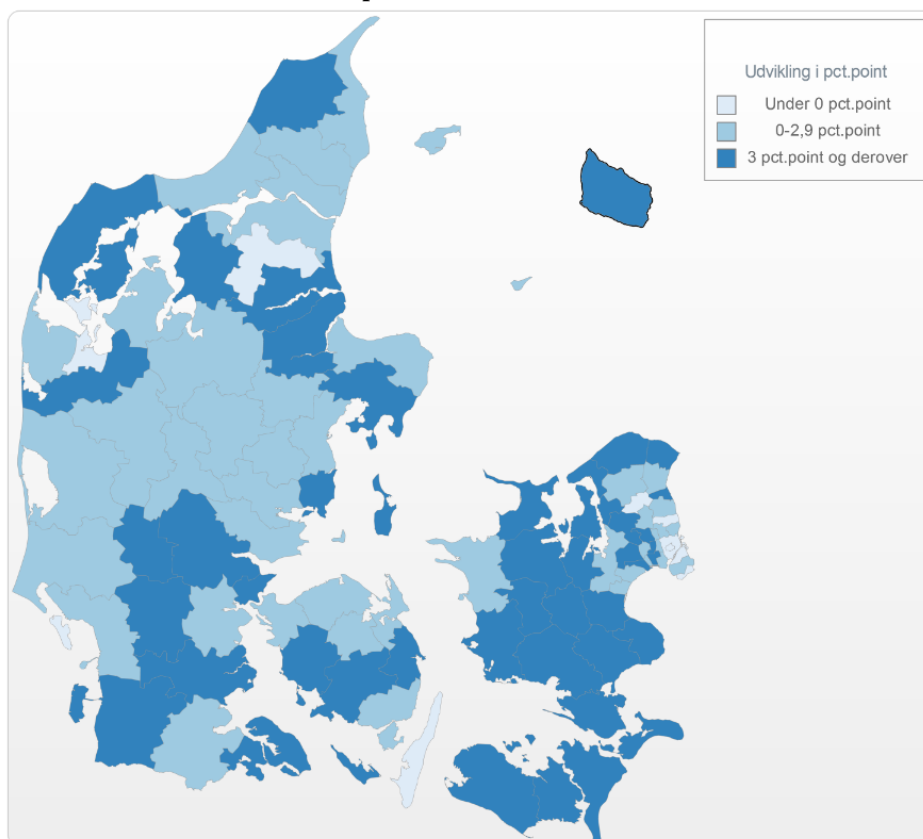

Kilde: Undervisningsministeriets databank.

Udvikling i andelen af elever på frie grundskoler fra 2010 – 2015 fordelt på kommuner

Udviklingen i andelen af elever på frie grundskoler fra 2010/11 til 2015/16 varierer imellem et fald på 5 pct.point til en stigning på 13 pct.point.

Figur 12. Udvikling i andelen af elever på frie grundskoler fordelt på bopælskommune, skoleåret 2010/11 til 2015/16. Pct.point.

Kilde: Undervisningsministeriets databank.

Udvikling i andelen af elever på frie grundskoler fra 2010 – 2015 fordelt på regioner

Ses udviklingen i andelen af elever på frie grundskoler fra 2010/11 til 2015/16 fordelt på regioner, ses en stigning for alle regioner, men den største stigning på Region Sjælland (4,1 pct.point) og den mindste stigning i Region Midtjylland (2 pct.point) og i Region Hovedstaden (2,1 pct.point).

Tabel 4. Udvikling i andelen af elever på frie grundskoler fordelt på regionen for institutionens beliggenhed, skoleåret 2010/11 til 2015/16.

	2010/11	2015/2016	Udvikling
Nordjylland	10%	13%	2,6 pct. point
Midtjylland	12%	14%	2,0 pct. point
Syddanmark	14%	17%	3,3 pct. point
Hovedstaden	18%	20%	2,1 pct. point
Sjælland	15%	19%	4,1 pct. point
Gennemsnit	14%	17%	2,8 pct. point

Anm. Da tabellen kun indeholder elever fra frie grundskoler og folkeskoler, er der 0,1 pct. point forskel på udviklingen i landsgennemsnittet i denne tabel (2,8 pct.point) og udviklingen i den generelle bestand i tabel 1 (2,7 pct.point).

Kilde: Undervisningsministeriets databank.

DATA OG METODE

Analysen undersøger hvor mange elever, der skifter skole imellem frie grundskoler og folkeskoler, og hvad der kendetegner de elever, der skifter.

I analysen indgår elever fra Danmarks Statistiks elevregister, som går i 0. til 9. klasse i skoleårene 2010/11 til 2014/15 på enten en folkeskole eller en fri grundskole.

Skift medtages kun, hvis der ikke er gået mere end 2 år mellem skiftet, og skiftet ikke er mere end 2 klassetrin op eller 1 klassetrin ned. En elev kan skifte skole flere gange på samme år, og derfor kan samme elev tælle flere gange. Skoleåret referer til det år eleven gik i hhv. 0. til 9. klasse. Hvis et skift for eksempel omhandler en elev i 6. klasse, der går i en folkeskole i 2007/08, og som derefter går i 7. klasse i en privatskole i 2008/09, bliver dette registreret som et skift i 2007/08 efter 6. klasse.